

PLANINSKI VESTNIK

GLASILO „SLOVENSKEGA
PLANINSKEGA DRUŠTVA“

XXIV. LETNIK 1924 ŠTEV. 5

Plezalne ture v vzhodnih Julijskih in v Kamniških planinah.

Dr. Klement Jug.

(Dalje.)

Črez Krn in Bogatin v Bohinj.

SŠkrlatice sem bil videl stene in grebene, ki so mikali in vabili, da naj jih obiščem; zato nisem imel več miru. Videl sem, kako velik je svet s svojimi vprašanji v primeri z nami, ki bi radi ta vprašanja rešili in svet spoznali. Nikoli ne pridemo do konca svojih stremljenj! Jedva zmaguješ eno, že vidiš nove možnosti udejstvovanja tvoje volje — in gonilna trma te ne pusti, da si ne bi poiskal zmag tudi tu.

Zato je bila moja prva želja, ko sem se vrnil na počitnice v Solkan, da bi dobil tovariša, s katerim bi šla jurišat stene vzhodnih Julijskih Alp. Ves mesec sem čakal zaman, da bi se mi kdo iz Ljubljane oglasil. Slednjič sem se že napravil, da pojdem plezat sam, kar mi javi Kajzelj, da gresta on in Volkar z menoj.

Napravil sem se torej in se dne 7. VIII. odpeljal z večernim vlakom iz Gorice do Sv. Lucije. Z menoj je šel tudi tov. Stanko, ki je nameraval iti v Ljubljano, a bi rad napravil mimogrede tudi majhen izlet. Sklenila sva, da greva črez Krn in Bogatin v Bohinj in v Ljubljano, on po svojih opravkih, jaz pa po tovariše.

Ker sem nameraval ostati z doma več tednov, sem se moral dobro oprtati z vsem, kar bi vmes potreboval; to je: hrane za en teden, perilo, odeja, cepin, vrv, plezalke, luč itd.; tudi milo za pranje in priprava za šivanje, britje itd. Vsa ta hrana je nahrbtnik precej obtežila in prišlo mi je jako prav, da grem najprej na Krn in se tej teži kolikortoliko privadim, preden pojdem dalje. Prvotno sem vzel še dereze s seboj. Pot na Krn pa me je do živega prepričala, da je na dolgih turah treba pogrešati vse, kar se sploh pogrešati da; s pretežkim nahrbtnikom se ne doseže veliko. Zato sem dal pozneje dereze Stankotu, naj mi jih nese spet domov.

V Sv. Luciji sva s Stankotom izstopila in se napotila peš proti Kobaridu. V Tolminu sva se nekoliko ustavila; ura se je nagibala že k deseti zvečer, ko sva šla naprej. Hodila sva skozi vasi na levem bregu Soče. Ponočni mir in hlad sta nama naredila hojo ugodnejšo, nego sva mislila. Le spanec naju je hotel spraviti ob korajžo, pa sva ga preganjala z vriskanjem, s petjem in šalami. Iz Kobarida sva šla še $\frac{1}{2}$ ure proti Nadiži do Starega Sela, kjer naju je sprejela rodbina Urbančič pod svojo gostoljubno streho. Urbančičevi so bili še pokoncu, ker so naju pričakovali. Napovedala sva jim, da prideva ob 1. uri ponoči, pa sva se zmotila za 5 minut, za katere sva prišla prehitro.

Spat sploh nisva šla, ker se nama ni zdelo vredno. Menili smo se z Urbančičevimi o gorah in o vsem mogočem, zadremali zdaj eden, zdaj drugi pri mizi, potem pa je prišel dan in sva s Stankotom odšla.

Šla sva skozi Kobarid v Drežnico in potem na desno gori po vojaški poti, ki vede v velikih in brezkončnih serpentinah na vrh Krna. Ta pot je prirejena za vojaške potrebe in je zato turistovsko slaba, ker je prepoložna. Hoja po njej je skrajno zamudna in dolgočasna. Človek hodi in hodi, pa ne pride nikamor. Skoro bi prej prišel iz Vrat na Triglav in nazaj, nego iz Kobarida na Krn po tisti poti. Pa tudi bolj veselo se hodi po poti, na kateri se človek lahko z zmernim tempom hitro dviga. S Stankotom sva sekala serpentine, kjer se je le dalo.

Na vrhu, ki je ves razrit od strelskih jarkov in kavern, sva si ogledala spomenik, ki je bil povod tako žalostnim dogodkom, in sva uživala krasni razgled po Julijskih Alpah, v kolikor sva pod danimi okolščinami sploh mogla uživati. Kajti če vidiš s strelskimi jarki in z žičnimi ovirami oskrunjeno lice narave, če nosiš v duši zavest, da si v deželi, kjer te nadzorujejo ljudje, ki so brez smisla za tvoje misli, čustva, za tvojo dušo sploh, egoistični ljudje, ki si jim na potu zato, ker živiš, ker ljubiš te planine, ker ljubiš svoje brate in sestre, ki tudi ljubijo ta lepi del prirode, če nosiš v srcu občutek, kakor da si le v tujini celo tam, kjer ti je dala usoda dom za to, da lahko tudi ti doprineseš svoj del k zgradbam človeške kulture, tedaj ne moreš uživati, niti če si sredi naših najlepših planin. Zdi se ti, da se godi nad temi svetimi kraji velik greh; ti pa si preslaboten, da bi ta greh preprečil. Zato hodiš po teh gorah s tako težkim srcem, kakor da bi te tiščal jarem k tlom . . .

Dolgo sem zrl z vrha po obdajajočih me planinah, ki so iz dalje pozdravljale in vabile, tako proseče in hkratu zapovedovalno vabile. Te Alpe skrivajo v sebi nebroj prepadov in nevarnosti, tu je svet za predrzne. Bodimo predrzni, ker le oni, ki zna žrtvovati, je velik,

le njegovi volji se usoda pokori! Preko prepadov in nevarnosti vede pot na vrhove, do zmag!

Ko sem tako ugledal svojo pot, sem postal nestrpen. Čimprej bi že rad zmagoval steno za steno, vrh za vrhom. Zato sva s Stankotom brzo odšla z vrha doli na Planino na Polju. Tam sva se naredila domača med pastirji; pripovedovali smo si to in ono, nato povečerjali in šli spat na seno.

Drugo jutro sva vstala ob zori, se napila mleka in nato šla mimo jezera in Duplje planine na Bogatinsko sedlo in dalje mimo Planine na Kraju in Savice v Bohinj. V Bohinjskem jezeru sva se dolgo kopala in si prala perilo. Zato sva srečno zamudila zadnji vlak v Ljubljano, ker nisva vedela za čas njegovega odhoda. No, radi tega nisva prišla čisto nič v zadrego. Šla sva nekoliko iz vasi in sva si poiskala v bližini kolodvora kozolec. Tam sva povečerjala, nato se zavila v površnike in se zarila pod kozolec pod seno podolgem drug za drugim.

Tako sva prenočila z najmanjšimi stroški. Zjutraj ob 4. uri me je hlad zbudil. Pogledal sem na uro in planil pokoncu: ob 4:08 uri odhaja jutranji vlak! Brž sem zbudil Stankota, nanaglem sva se napravila, se umila z roso, ki je bila po travi, nato jo pa urezala preko travnikov, njiv, jarkov in ograj naravnost na kolodvor. Bila sva tako hitra, da sva morala še čakati na odhod vlaka.

Prava Triglavska stena. Po severozahodnem grebenu na vrh Triglava.

V Ljubljani sem se poslovil od Stankota. On je šel po svojih opravkih, jaz pa h Kajzelju. S Kajzeljem sva potem poiskala Volkarja in ga opozorila, naj se pripravi. Nato sem šel k čevljarju, da mi je nanovo nakoval čevlje, kjer je bilo treba, nakupil sem si provijanta in s popoldanskim vlakom smo že drveli vsi trije proti Gorenjski.

Ko sva se lani (1922) po turi čez severno steno Triglava (glej Pl. Vestnik 1923 str. 89) vračala z Volkarjem s Kredarice v Vrata, sva si ogledovala Triglavsko steno in se veselila ravno dosežene zmage nad njo. Pa se nisva veselila dolgo; kajti Tumova smer, po kateri smo takrat steno preplezali, je šele v drugi polovici res plezalna, a prava Triglavska stena se pri tej smeri šele začinja. Desno od te smeri sva ugledala vse polno silnih stebrov, žlebov, kaminov, resničnih gladkih sten itd. Vse to je še čakalo najinega poguma. Zato sva takrat z Volkarjem sklenila, da greva drugo leto spet v Triglavsko steno, in sicer bolj proti desni. Triglavska stena mora pasti tam, kjer je v resnici stena! Pravi turist ne dela kompromisov s tem, da bi

preplezal steno na njenem najlažjem mestu, češ, saj je tudi tu „Triglavska stena“, ko ni ne klinov, ne žic in ne markacij.

Zato se sedaj nismo veliko povpraševali, kam naj se odločimo. Peljali smo se do Dovja, tam izstopili in šli v Mojstrano. Da ne bi bili v steni preveč obloženi, smo oddali ves provijant, ki nam je bil odveč, pri Šmercu v Mojstrani; saj smo nameravali iti po triglavski turi v Martuljek in bi se torej morali vrniti v Mojstrano. — Potem smo odhiteli v Vrata.

Nekoliko časa smo marširali še dokaj normalno. To pa ni moglo trajati dolgo; saj smo bili trije Skalaši, vsi trije mladi, ambiciozni, navdušeni itd., torej pravi „rekordolovci“, polni neizčrpane volje in energije. Zdaj eden zdaj drugi je „slučajno“ vskočil pred ostala dva, ki mu pa tudi „slučajno“ nista ostala tega dolžna, marveč sta pospešila korak, da sta ga spet prehitela. In tako se je zgodilo, da se je razvil pomalem naš marš v pravo tekmo, v kateri smo z vso brzino prehiteli po vrsti vse družbe, ki so bile tudi namenjene v Aljažev Dom in so bile prej že daleč pred nami, ko smo zapustili Mojstrano. Po poldrugourni hoji smo bili že v Aljaževem Domu; kar v zaletu smo pridrveli vanj.

Korajžno in veselo smo delali zvečer načrte, kaj in kako naj še v nadaljni turi premagamo. Drugo jutro (11. VIII) smo vstali ob 4. uri zjutraj, se napravili, vzeli najpotrebnejše s seboj ter odšli. Šli smo po stezi, ki vede proti Pragu, tako dolgo, da smo prišli preko prvih skalnatih vzpetin do pod stene, kjer se združi ta steza s potjo, ki pride z Luknje in vede tik pod celo Triglavsko steno do Praga. Ko se združi pot iz Vrat z ono z Luknje, zavije na levo in vede vzporedno s steno kakih 50 metrov pod njo dalje. Šli smo še nekoliko po tej stezi, nato pa zavili navzgor po produ, travi in skalah do pod stene.

Pri vstopu v steno sta dva žlebova v majhni razdalji drug poleg drugega. Desni žleb se nadaljuje zgoraj v lepe kamine, zato pa je spodaj pregladek in neprestopen. Levi žleb s snežiščem pod seboj pa je isti, ki smo vanj pomotoma vstopili prejšnje leto in smo zato morali potem zaviti močno na levo, da smo dosegli pravo Tumovo smer. Naša sedanja namera je bila, da splezamo po kaminih nad desnim žlebom, dokler bo mogoče, zavijemo potem v steno in pazimo, da pridemo slednjič na oni steber, ki se vleče od tam, kjer je stena pod Triglavskim severozahodnim grebenom najvišja, skozi celo steno do doline. Žlebovi, po katerih smo nameravali plezati, mejijo ta steber od leve strani. Višje gori bi torej morali zaviti na desno, da bi mogli potem splezati po stebru do vrha nekako tam, kjer je stena najvišja. To je približno smer nemških plezalcev, ki so prihajali sem iskat zmag, a so morali plačati svoj pogum z dvema žrtvama: Lassom in Wagnerjem.

Ker je desni žleb spodaj neprestopen, smo vstopili v levega in priplezali po njem na široko in s prodrom posuto polico. Po tej polici smo šli na desno in tako prišli nad desni gladki žleb. Tam smo si obuli plezalke, popili nekoliko vode in Kajzelj je razdelil gumijeve žvečilne bonbone med nas, da bi lažje in dalje časa vztrajali s pičlo vodo, ki smo jo še imeli. Potem me je Kajzelj pozval, naj prevzamem vodstvo vse ture. Prevzel sem ga, toda zahteval sem od obeh tovarišev, da se disciplinirano ravnata po mojih navodilih. Poznať namreč oba predobro in vem, da se rada zaženeta v prvem pogumu, izvedeta krasne stvari, a po prvih nevarnostih in naporih izgubita pravo razpoloženje, ne obvladata več pozornosti, postaneta jezljiva itd., kar vede vse k nesigurnosti in jako rado tudi k nesreči.

Moj princip je, da plezam povsem mirno in nalahko. Niti če bi se bližala nevihta, se ne bi zagnal, da bi plezal prehitro. Po komodnih stezah rad drvim, toda v steni se nočem niti najmanj zasopsti, ker upehan človek ne obvlada več svoje pozornosti tako igraje nalahko, kakor je to potrebno, da opazi pri plezanju vse one mnogobrojne malenkosti (ki so n. pr.: oblika skale, trdnost oprimka, moč trenja plezalk in obleke, strmina, količina na različne oporne točke razdeljene teže, situacija, ki nastopi v prihodnjih trenutkih), ki se neprestano menjavajo in zahtevajo trajne razsodnosti, da je mogoče na vse pravilno reagirati.

Imam navado, da si v tako težkem položaju, ko si ne morem hitro pomagati, sploh ne dam sile, da bi šel naprej, marveč lepo zavriskam in se ustavim. Ob takih prilikah skušam obrniti pozornost sploh preč od plezanja s tem, da kaj zavžijem, da opazujem karto, se orientiram, si napravim beležke o turi v zapisnik i. dr., sploh s tem, da v tem času opravim posamezna opravila, ki me čakajo. Med tem časom se duševno odpočijem in razvedrim; v tem razpoloženju najdem potem z lahkoto rešitev iz situacije. S tem pa si ohranim tudi svojo dobro voljo in treznost, ostanem miren in siguren ter mi tako ne uide užitek, ki ga podaja smotreno zmagovanje vedno večjih ovir. Tako mi je tura lahek in vesel maneuver, ne pa obupna borba za življenje.

(Dalje.)

V Visokih Turah.

Spisal Janko Mlakar.

Načrta, ki se mi je bil v počitnicah l. 1922 ponesrečil, s tovarišem Francetom nisva izpustila iz vidika. Že takrat, ko sva se vračala vsa črna iz „gora megel in dežja“, sva sklenila, da takoj naslednje leto zopet poskusiva srečo.

Ker je Lojze stopil v stan hribolazcev-invalidov, sva prav rada kot tretjega sprejela g. Ivana, mojega stanovskega tovariša, ki mi je bil že poprej enkrat izrazil željo, da gre z menoj na ledenike. Pisal sem mu tudi, naj se za cepin, dereze in črne očali obrne na Lojza, ki mu bo vse to gotovo rad posodil.

Toda „delala“ sva račun brez — Lojza.

„Hribolazec-invalid“ mi je namreč sporočil, da pride k meni v Bohinj na oddih. „Nameraval sem sicer“, mi je pisal, „iti v Split, da bi tam nogo kopal; toda mislim, da ji bo bolje storilo, ako jo ponesem na Triglav“. Takoj naslednji dan pa dobim pismo od Ivana, v katerem mi je zaupal pod obvezo molčečnosti, da mu Lojze ne more posoditi potrebne opreme, ker namerava sam v — Ture. „Preskrbel se je tudi že s potnim listom, ki ga dá takoj vidirati, ako se mu noga na Triglavu dobro obnese. Prosim Te pa, da mu o tem ne črhneš niti besedice, ker mi je vse to povedal strogo zaupno.“

Tako mi je pisal Ivan, in jaz sem molčal, ker nisem kakor — g. svetnik Aljaž. To pa je bilo tako:

Nekega lepega jutra v mesecu avgustu l. 1922 sem namreč na peronu Jeseniškega kolodvora čakal, da se odpeljem na Dovje. Ko pridrdra vlak iz Bohinja, se izmota iz njega g. Aljaž.

„Servus, Janko, kam pa Ti?“

„K Tebi na Dovje“, mu odvrnem.

„Dobro! Pojdiva še poprej v restavracijo; jaz bi si rad želodec podražil z eno hrenovko. Ti, včeraj smo se zelo dobro imeli. Bil sem kot delegat na zboru „Društva za premet — pardon — za promet tujcev“. Imeli smo tri kuharje z Dunaja. Jedel sem take reči, da jim še imena ne vem. Pili smo najfinejša vina. Valjali se ravno nismo, dasi je le malo manjkalo. — Sedaj pa še nekaj, toda strogo zaupno! Gospod H. me je poklical med obedom na stran in mi je povedal strogo zaupno, da pride menda kralj na Dovje in da se bo peljal z avtetom, če ne dalje, pa vsaj do Peričnika. Toda veš, to sem Ti povedal strogo zaupno.“

Preden sva sedla na vlak, je g. Aljaž seznanil s to „strogo zaupno“ vestjo tudi dva župnika. In med vožnjo je isto „zaupal“ trem hribolazcem, in sicer tako, da so lahko tudi drugi slišali, ki so se z nami vozili. Ko pa sva stopala po klancu proti Dovju, je še dvema orožnikoma, ki sta naju srečala, naznanil kraljev prihod. Seveda je tudi njima zabičeval, da je to „strogo zaupna stvar“.

Tedaj se pa nisem mogel več premagati in sem rekel: „Za božjo voljo, Jaka! Ako boš tako naprej pravil, bo še danes vsa dolina vedela, da pride kralj na Dovje.“

G. Aljaž se pa zasmeje in pravi: „Oh, Janko, kako si še mlad! Saj to ravno hočem! Kaj ne veš, da je treba le „strogo zaupno“ povedati, in v petih minutah ve že vsa vas.“

Ko prideva do župnišča, je stala na pragu njegova nečakinja. „Mickaa“, zakliče g. Aljaž, „kralj pride na Dovje. Peljal se bo z avtetom do Peričnika, ali pa še naprej. Gospod H. mi je to strogo zaupno povedal. Na Bledu smo se zelo dobro imeli. Bili so tam kar trije kuharji z Dunaja, ki znajo veliko bolje kuhati kakor Ti. Toliko Ti pa povem, da nikar ne hodi na Bled. Jaz sem napravil tam v enem dnevu dvanajststo kron. — Sedaj nama pa skuhaj kaj dobrega za kosilo. Lačna sva in jaz sem si že na Jesenicah podražil želodec s hrenovko, Janko pa z golažem. Cesto do Peričnika pa pustim na lastne stroške prirediti za avto, če me tudi stane — sto kron.“

Tako g. svetnik Jakob! Sedaj sem se maščeval, ker si me izdal v Vestniku, da sem v mladih dneh na Finžgarjevi novi maši nageljne duhal! —

Ker znam torej bolje zase ohraniti, kar mi kdo zaupno pove, kakor g. Aljaž, sem se silno — čudil, ko mi je Lojze tam gori nad Peklom v poteku najine triglavske ture razodel s skrivnostnim smehljajem na ustnicah, da ima potni list že v žepu . . .

Noga se mu je proti pričakovanju — namreč mojemu — jako dobro obnesla. Hodila sva sicer počasi, toda vztrajno sem iz Bohinja. Malo pred Vodnikovo kočjo naju je ustavila neka ženica s prijaznim vprašanjem: „Kam pa vidva?“

„Na Triglav!“

„Vidva pa že ne prideta nikdar gori; tja do Vodnikove bajte idita, Triglav pa pustita drugim, ki niso tako zanič za hojo kakor vidva.“

Vkljub tej slabi oceni najinih hribolazskih zmožnosti sva bila vendar še isti dan na Kredarici, drugo jutro pa na Triglavu. Nazaj grede sva si celo privoščila najprej Bovško škrbino, nato pa sva krenila proti Aleksandrovemu Domu. Zmrzla snežišča so nama dala precej

opravka, a Lojze je menil, da je to dobra trenaža zame in še za kakega drugega. Jaz sem se naredil nevednega, dasi sem vedel, da je oni drugi sam. V obeh kaminih so bili celo nekateri klini izdrti in treba si je bilo kar s prsti pomagati. Zato je bil počitek na zeleni trati pred Aleksandrovim Domom toliko prijetnejši, kar lahko trdim samo o sebi. Lojze je bil namreč vrh Triglava pozabil pipo, in to mu je skazilo veselje in počitek. Žalostno je gledal tja v krasni svet, ki se je kopal v žarkih toplega solnca in je trdovratno molčal.

„Nikar ne bodi čmeren zaradi tiste pipe“, ga skušam tolažiti; „morda jo še danes kdo prinese doli, gotovo pa jutri. Ako se pa tako zelo bojiš zanj, pa pojdiva ponjo, ko sva itak namenjena na Kredarico.“

„To misel si mi pa vzel prav iz srca“, vzklikne ves razveseljen. „Hotel sem ti to že predlagati, pa sem se bal, da ti ne bo všeč. Kar vzdigniva se!“

In šla sva — nazaj na vrh. Toda pipa nama je prišla že na Malem Triglavu naproti, in sicer v žepu nekega hribolazca. Tako se nama je le nekaj pota prikrajšalo. Naslednji dan je pa Lojze že poslal potni list vidirat.

Noga je izkušnjo dobro prestala.

1. Grossglockner.

Zmenjeno je bilo, da se snidemo pri dopoldanskem vlaku na Jesenicah, in sicer zadnjo soboto v juliju. Ivan se je menda bal, da bi naju ne zgrehšil, in je prišel že v petek k nama v Bohinj, v najhujšem dežju.

„Dobro smo začeli“, se zasmije in obesi havelok na verando, kjer je že stala posoda, da se je vanjo odtekalo.

„Videl boš, da bo lepo“, se oglasi Lojze izza mize. „Danes se bo izlilo, jutri bo pa sijalo solnce. Sploh pa to ni naša stvar, ampak Jankova, ki je prevzel nalogo, da bo lepo vreme delal.“

„No, ali ga mari nisem naredil?“ sem rekel samozavestno — seveda šele drugo jutro — ko smo se peljali proti Jesenicam in se je nebo vedno bolj brisalo.

France se je tudi točno pripeljal iz Ljubljane in tako smo jo z brzovlakom hitro popihali skozi „luknjo“ na Koroško. V Beljaku se presedemo in se odpeljemo v najhujši vročini po Dravski dolini navzgor.

Tovariši so me hvalili, da sem vreme dobro zadel, kajti solnce nas je poiskalo tudi v najskrivnejših kotih kupeja, kamor smo se zatekli pred njegovimi žgočimi žarki. Jaz pa nisem bil vesel te hvale,

ker mi je prašna cesta kazala, da todi že dolgo ni deževalo. Zakaj staro in trdno pravilo je, da pride za solncem dež. In res smo bili še isti dan mokri.

Ko smo na kolodvoru v Dölsachu izstopili, nas je čakal mesto avtomobila dvovprežen voz. Voznik se je ponudil, da nas pelje v Winklern, drugo jutro pa naprej. Ko pa je izvedel, da se v tem slučaju raje zaupamo avtomobilu, ki ima zvezo z jutranjim brzovlakom, je obljubil, da nas pelje naravnost v Heiligenblut. Seveda 360.000 kron, ki jih je z vožnjo zaslužil, je vendar-le denar, četudi avstrijski.

Ko se pripeljemo v vas, kjer se začne dolga, v klancih se vijoča cesta na Iselsberg, stopimo z voza in jo udarimo peš po strmi bližnjici; za nami je pa — grmelo.

„Grmi“, opomni nas France in si obriše pot z obraza.

„To nas nič ne skrbi“, pravi Lojze zbadljivo. „Grom, blisk, solnce, dež, točo in babje pšeno, vse to je prevzel Janko. Nanj se obrni!“

„Malo bo poškopilo“, se začnem braniti; „toliko, da se ohladimo. Dobro bi pa bilo, da hitreje stopimo, če pride kaka ploha. Trajala itak ne bo dolgo; kajti včeraj je bila polna luna in koledar pravi, da bo lepo. Videli bode, da bo nocoj še najlepše vreme.“

Govoril sem tako prepričevalno, da se je kmalu potem — vlilo. Sicer pa ni bilo veliko razločka; poprej nas je pot polival, a sedaj dež, oboje je pa, kakor znano — voda. Ploha nas je res tako osvežila, da smo prišli v pičli uri do gostilne Wacht, ki stoji na tirolsko-koroški meji. Črez poldrugo uro pride tudi voz za nami in nato se odpeljemo črez mejo nazaj na Koroško.

Deževalo je še vedno, toda svetle proge jasnega neba, ki so se začele kazati nad Lienško kotlino, so kazali, da se bo moja napoved uresničila. In res, ko smo prišli krog desete ure ponoči v Dellach, je bilo že popolnoma jasno. Tu smo se nekoliko ustavili, ker so utrujeni konji potrebovali počitka.

Ker je bila lepa mesečna noč in pred nedeljo, je bilo na trgu v gostilni pred Pošto še precej moških, ki so kadili slab tobak in se pogovarjali o preteklih dobrih časih. Prijazno so nas pozdravili in vprašali, od kod in kam. Tožili so, da ni zaslužka, ker zaradi draginje ni tujcev, zlasti Italijanov, ki so minulo leto za svoje lire v teh krajih imenitno živeli.

No, draginjo smo mi bili takoj začutili, ko smo se pripeljali skozi „luknjo“. Parkrat si ugriznil, nato malo poplaknil, pa si že plačal na desettisoče.

Bili smo pa seveda tudi milijonarji, zato nas take „cehe“ niso motile.

Ko so se konji najedli — mi smo se že siti pripeljali — smo se odpeljali ob deroči Möll naprej. Bila je krasna vožnja; kajti mesec je svetil, da se je vsa okolica razločila skoraj tako jasno kakor podnevi. Blizu Pochorna sva z Ivanom izstopila in pustila v vozu tovariša sama, ki sta v vseh durih in molih „žagala“ najkrasnejši duet. Midva sva raje hodila peš; kajti pogled na Grossglockner in Heiligenblut, ki je pod njegovim varstvom mirno spaval, je bil v mesečini nepopisljivo krasen.

V Scholerjevi gostilni nasproti cerkve je sobarica še bedela. Slišala je v nočni tišini že od daleč naš voz in je vedela, da pridejo gostje. Bila je prijazna koroška Slovenka, Velikovčanka, in kmalu smo bili dobro spravljeni v dveh prostornih sobah. Tako sta France in Lojze lahko nadaljevala svoj koncert, jaz pa sem dobil priliko, vaditi se v potrpljenju.

Koncert je s kratkimi pavzami, med katerimi sem jaz na vso moč hitel spati, trajal do zgodnjega jutra. Takrat pa sem bil že prenasičen tega umetniškega užitka. Zato vstanem kolikor mogoče tiho, da bi ne zdramil virtuofov iz njunega umetniškega zamaknjenja, in grem na vas.

Tu je bilo še vse tiho in prazno, a že polno solnca. Na temnomodrem obzorju se je svetil Grossglockner podoben velikanskemu srebrnemu stožcu, in me je dražil, ker nisem bil gori.

Vzamem brevir iz žepa in jamem moliti.

„Benedicite aquae omnes, quae super coelos sunt, Domino“. ¹⁾

ln oko mi je uhajalo doli na zeleno plan, kjer je Möll molila svojo jutranjo molitev.

„Benedicite omnis imber et ros Domino“ ²⁾

„Da bi nam vsaj te dni prizanesel“, si mislim in se ozrem okoli, če je vse jasno. Toda glej ga spaka. Ali ti ne vesla že temna trebušnata megla črez Grossglockner? Res je, pa še zahodnik jo žene! Da bi le ne bil to vzorec tistega, kar še pride!

„Benedicite montes et colles Domino!“ ³⁾

Zopet pogledam na srebrni stožec, ki se je lesketal visoko nad menoj v solčnih žarkih.

„Da svetiš, in hvališ Boga, kakor velikanski svečnik na božjem žrtveniku!“

Toda, ali je to molitev? David me bo tožil, da njegove psalme posvetno razlagam in raztreseno molim. . . .

¹⁾ Hvalite Gospoda vse vode, ki so pod nebom.

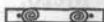
²⁾ Hvalita Gospoda, deževje in rosa.

³⁾ Hvalite gore in griči Gospoda.

Sel sem v cerkev, kjer me niso motili ne Möll, ne oblaki, ne Grossglockner.

Po opravljeni molitvi jamem ogledovati cerkev. Odkar sem jo zadnjikrat videl — pred kakimi devetindvajsetimi leti — se je precej izpremenila. Videl sem, da so jo temeljito popravili. Zidana je v najčistejšem gotskem . . . Toda „Vestnik“ ni list za vedo in umetnost, zato neham s popisovanjem. Rečem samo toliko, da bi si vsako mesto lahko štelo v čast, če bi imelo v svoji sredi tako cerkev. Pa zopet nisem prav rekel, kajti ta cerkev je na svojem mestu samo tam na visokem zelenem pragu, od koder gleda na eni strani po dolini, na drugi pa na Grossglockner.

((Dalje prih.))

Na Peco (2126 m).

Dr. Milko Hrašovec.

(Konec)

SKončnikove domačije na vrh smo rabili 2 1/2 uri vztrajne in naporne hoje. Dolgo, dolgo smo sedeli, zamaknjeni v čuda narave in uživali veličastni razgled. Niti govoriti se nam ni ljubilo; taka krasota, in tak mir nas je obdajal. Končno so nas želodec, suho grlo in mejni znaki z napisom „Österreich — SHS“ zdramili.

Peca ima pred drugimi visokimi gorami znamenitost: živ studenec tik pred vrhom. Vsak večji zemljevid ima vrisan ta studenec, ki ga imenujejo „Knips“. Mal je in voda komaj curlja, vendar je v najhujši vročini ne zmanjka.

Naša četa je hrabro prekoračila mejo, se razvila v bojno vrsto in korakala sovražniku naproti. „Knips“ blagovoli namreč izvirati v Avstriji, naše grlo pa je jugoslovensko. Ker sta sodruga stara in izkušena vojščaka in je tudi moj daljnogled nedvomno ugotovil, da je bojišče očiščeno, smo hrabro dospeli do studenca in se krog njega utaborili. Zobje so nastopili svojo vlogo in ginili so prigrizki, ki so se prikazovali iz nahrbtnikov. Najbolje je služil črnski kruh!

Po polurnem počitku smo odstopili po poti, po kateri so baje nekdanj vozili rudo, ki so jo pod vrhom Pece kopali, v Mežiško dolino. Cesta, ki je bila svoj čas vozna, je danes popolnoma zarasla in se kmalu izgubi nad prepadi v strme skale. Po le slabo vidni stezi, ki služi pastirjem in ovcam, smo med skalami in prodrom odstopali silno strmo; in v smeri Končnikove domačije v dolini Tople smo v 1 1/4 uri

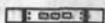
prišli do potoka in nad njim v par minutah do svojega izhodišča. Tu nas je čakalo novo presenečenje: vroča kava in mleko, maslo in kruh. Besede so preslabe za dostojno zahvalo Končnikovim, naj bo podčrtana na tem mestu hiši v ponos, bralcu pa v trajen spomin.

Po kratkem počitku smo odšli od Končnikove hiše v smeri prereza med Raduho in Olševo. Po pastirskih stezah, po lepih gozdovih smo prišli v dobri uri do kmeta Čofate (pod koto 1760 m) ter od tu po gozdovih, senožetih in poljih mimo več kmetij odstopili do kmeta Lipolda v dolino Mežice. Na velikem kupu so ležali tu mejni kamni, ki so jih do sem privržali na avtomobilih.

Malo nad kmetom Lipoldom priteka od mejne cerkvice sv. Ane potoček Črna, ki se tu steka v Mežo. Cesta vodi po eni strani v vas Črno, v nasprotni smeri pa v avstrijsko Železno Kapljo. Utrujeni od dolge poti in vročine, smo plegli po sočni travi ob žuborečem potoku. Ker je solnce le preveč nagajalo, smo se iznebili neprijetnih oblačil in se v ledeno mrzli vodi dobro ohladili. Domače občinstvo je majalo z glavami; menda še niso videli junakov, ki bi bili taki vodi kos. Še trije graničarji so dolgo časa sumljivo gledali po nas; o našem dobrem državljanstvu so jih prepričale šele jugoslovanske cigarete.

Po izdatnem počitku smo se povzpeli do župne cerke sv. Jakoba občine Koprivna ki je deloma že v Avstriji. Lepa pot, ki jo je grenila le silna vročina in žeja, nas je privedla čez sedlo na štajersko stran, in od tu v velikih ovinkih proti dolini Savinje. Ob 6. uri popoldne smo prikorakali v Solčavo in zavili v prijazen Herletov hram. Da smo po 15-urni hoji po dobri večerji tudi sladko počivali, tega ni treba poudarjati.

Obhod meje od Pece do Solčave je velezanimiv; vsem prijateljem in znancem ga priporočam.

Pot iz Vuzenice na Veliko Kopo.

Mnogo jih je, ki se zanimajo za naše zeleno Pohorje, a izvečine posečajo le njega vzhodni del; manj jih je, ki jih pot privede do zapadnega obkončja: Ribniške planote, Ribn jezera, Črnega vrha, Vel Kope — zelo redki pa so, ki poznajo najprijetnejšo in najbližjo pot na Vel. Kopo. Zato je namen teh vrstic, da seznanim s tem potom planince in obenem vabim k obisku našega zapadnega dela Pohorja, ki je dosti bolj planinski in s katerega prostih vrhov ima turist vse drugačen razgled in užitek kakor od vzhodnega predgorja.

Pripelješ se po koroški železnici v ozki Dravski dolini do Vuzenice, izstopiš in greš na desno do kamenitega viadukta (5 min). Tu se obrneš na desno in se držiš ves čas ceste, ki pelje ob potoku (Cerkvenici) v gorovje. Cesta se včasih oddalji tudi do 150 m od potoka, a se vedno vrača k njemu. Od viadukta hodiš dobre pol ure; tu prideš do prvega važnejšega razpotja; to je gostilna (in kovačija) Kruhajedec, tam kjer se zlivata Požarnica in Plavžnica, tvoreč od tod naprej Cerkvenico*). Od Kruhajedeca greš naravnost naprej (ne na desno) mimo Brodnarja in mnogih žag in prideš v 25 minutah do La dinske žage (malo od ceste vstran, ob cesti je stara bajta). Tukaj so stali do okoli leta 1840 še plavži, kjer so topili železno rudo, ki so jo dobivali na Sedlarjevem vrhu. Danes o teh plavžih niti prav razvalin ne vidiš več, tako do dna je vse porušeno.

Čez 10 minut pa prideš do Pečirskega ali Antonskega mostu (kamenit mostič). Tu je drugo važno razpotje. Pot na levo pelje k Sv. Antonu, na Vel. Kopo pa greš spet naravnost naprej. Držiš se vedno iste poti in prideš za $\frac{3}{4}$ ure do bivše parne žage pod Sedonikom; danes je tam le še kup kamnja in ena vodna žaga. Odtod se pot po malem vzpenja; v dobri pol uri prideš do Planinca (na specijalki „Berghaus“). Od žage do Planinca se držiš vedno tesno potoka, razen zadnje strmine pred Planincem, kjer se nekoliko oddaljiš; ko pa prideš spet poleg Planinca k potočku, si tudi ob izviru Plavžnice.

Do Planinca rabiš od kolodvora Vuzenica dobre $2\frac{1}{2}$ ure. Tukaj se nekoliko odpočiješ — pa zunaj; v bajto raje ne hodi, če te ravno vreme ne sili (je sila umazano!). Potem jo mahni naprej in sicer za hlevom po pešpoti na levo navkreber, da prideš v gozd. V tem gozdu, kakih 200 m nad Planincem, so prej kopali za plavže železno rudo. Še danes je leži mnogo okoli; treba ti je le dobro gledati (in seveda poznati rudo), pa kmalu naletiš na velike kose. — Skozi ta gozd, vedno poševno navzgor, prideš za kakih 20 minut na Slovenjgraško sedlo (1188 m). Odtod gre pot stalno navzgor; drži se v splošnem gorskega grebena, in ne boš izgrešil prave poti. Pešpot — začetkoma še vozna, toda vedno slabša — gre kakih 50 m pod Malo Kopo (1326 m); do sem rabiš od sedla 40 minut, odtod na vrh Vel. Kope (1542 m) pa še 20 minut.

Od Vuzenice na Vel. Kopo je torej ravno 4 ure, ne da bi se ti bilo treba preveč pehati. Vsekako je ta najboljši vseh dohodov in kar je glavno, tudi poleti v vročini hodiš skoro ves čas v hladu. Omeniti bi

*) Na specijalki 1 : 75.000, Dravograd, označeno „WH Brodnar“, je pa napačno; moralo bi biti „Kruhajedec“, ker Brodnar je kakih 200 m dalje. Omenim tu, da se bodo vsi podatki in vse številke, ki jih bom tu navedel, tikale te specijalke.

bilo še treba, da je pod Malo Kopo, in sicer še pod potom, ki vodi na Vel. Kopo, kakih 50 m nižje studenec, baš pod številko 6 od m 1326; ta studenec ima ime „Porodnica“, zakaj, ne vem. Ker je to edini studenec v bližini vrhov, je za turista važno, da ga ve najti. Toda studenec je tako skrit, da ga le oni najde, ki dobro ve, kje ga ima iskati. Bilo bi zato jako priporočljivo, da bi se vsaj pot do studenca enkrat markirala. —

Ko prideš na Veliko Kopo — seveda, če zadeneš lepo vreme — se ti nudi krasen razgled: daleč tja dol čez Kamniške planine vidiš Triglav, vse Karavanke, Ture, Golico s Košenjakom, čez Kozjak vidiš Graško ravan in, če je zrak posebno čist, tudi Gradec, vidiš Maribor in za njim Slovenske Gorice. Diviš se tu krasoti Mislinjske (Mežinske) in Dravske doline, Drava se ti vije proti vzhodu kakor srebrna proga.

Krasni razgled, dober počitek v gorski travi in — last not least — pošteno okrepčilo, nato pa vrnitev! Imaš veliko izbiro: ali jo mahneš čez Ribnico na postajo Brezno, ali čez Bolfenka in Hudi Kot v Vuhred, ali v Slovenjgradec, ali pa po isti poti nazaj, koder si prišel, v Vuzenico.

Če greš na Vuzenico nazaj, ti svetujem, da se vrneš po že znani poti do sedla 1188 m, odtod pa ne na Planinca, ampak čez Primoški greben (mislim na specijalki črto od 1212 m čez Bukovnika, na karti je napačno pisano „Vukobnik“, Sedonik-Kogel, Sedonik, Ižek na cerkev sv. Primoža). Te poti ne moreš izgrešiti. Ko prideš čez Sedlarjev vrh 1212 m, se ti nudi zopet krasen razgled; prav pod seboj vidiš cerkvico Sv. Primoža.

Drži se v splošnem smeri na cerkev in ne boš zašel. Ni sicer povsod prijetna hoja, ali ves čas imaš odprto plan in vidiš, kam hočeš priti. Od Sedlarjevega vrha pa do cerkve Sv. Primoža rabiš slabe 1½ ure (od V. Kope do sedla eno slabo uro), od Sv. Primoža do Vuzenice pa sploh ne moreš poti izgrešiti, ker vodijo vse poti v Rim — to se pravi: v Vuzenico; rabiš tja eno uro. Prideš torej z Velike Kope v Vuzenico lahko v 3½ urah. Ko dospeš tja, boš že vedel — kam! Gostilen je v Vuzenici na izbiro: dobiš pa v njih, kar si poželiš. —

Tako sem na kratko opisal pot na Kopo. Pripomnim pa, da ta pot ni markirana. In vendar bi bilo tako potrebno, da bi se ta naj-prijetnejši in najkrajši dohod na V. Kopo točno zaznamenoval, posebno še steza z Male Kope k studencu. Te in podobne nujne posle (postavitve koče!) bi najglaglje izvršila podružnica Slov. Plan. Društva, ki bi se naj ustanovila v Vuzenici, s področjem v zapadnem delu Pohorja. Upam, da se bo ob dobri volji domačinov in s pomočjo Planinskega Društva ter zlasti z moralno podporo iz Maribora ta potrebna podružnica dala ustanoviti.

I. M.

Čez hrib in dol.

»Izpod Triglava«.

Ko pišem (1922) te vrstice, vlada pri nas v Bohinju v vsej svoji krasoti bela zima. Dobrava in senožeti, torišča zimsko-sportnega življenja v Bohinju, so globoko zasnežena, rezek mraz vlada vkljub jasnemu nebu in že precej močnim solnčnim žarkom. Triglav in njegovi sosedge, zvesti čuvaji Bohinja, — jugoslovanskega Davosa, — so na debelo oviti z mogočnim plaščem snega, ozračje je čisto, da je vidna po gorah skoraj vsaka grapa. Triglav sam pa je večinoma povit v bel pajčolan, ki mu ga sproti tke veter.

Gledam ga zjutraj, gledam zvečer: zjutraj v objemu rožnate jutranje zarje, zvečer v poljubih zahajajočega solnca. Lepo je jutro, lep večer, vedno mi je všeč, ali nikdar mi ni bil še tako lep in veličasten, kakor ko sem ga z neposrednega obližja gledal v zimi.

Kako sem preživel tiste lepe urice, naj popišem v spodbudo tistim, ki se bojijo zime v gorah, sebi pa v spomin.

I.

Lani, takole marca je bilo, kar me je nekaj gnalo v planinsko zimo. Sicer je bil v dolini sneg že izginil, a gori v višavah ga je ležalo še na metre debelo. Smučarji in ostale zimske prikazni so bile že davno izginile iz Bohinja, jaz pa sem si še vedno navezaval »dilce« (smučke) in jadral po zasneženih pobočjih, da sem užival mir, ki je doma le tam gori, kjer »prot' jasnemu nebu kipi velikan«. Tam gori je še kraljevala mogočna zima.

Za tako pot pa je treba dveh, samemu ni dobro. Zato sem se malo ogledal po Bohinju, kdo bi imel kaj korajže, da bo šel z menoj. Pa sem ga dobil »kompanjona« v osebi našega bohinjskega »kontrofirarja« Bavanta s Fužine. Seveda je stavil pogoj, da gre tudi njegov »parat« z nama, jaz pa da mu bom »plate« nosil. Domenila sva se še, koliko bo treba brašna in kaj drugega s seboj vzeti, v soboto zjutraj pa odrineva.

In res! V soboto zjutraj, mežnar v Fužini je ravno Sv. Pava »pocukal«, kar pomeni, da je dan zvonil, — sva prekoračila Hudičev most za Fužinami. Oba sva bila natovorjena kakor laške mule: smuči, krplje, dereze, cepin, težak nahrbtnik s provijantom, rezervnim perilom, plaščem — pošteno naju je vleklo k tlom. Sčasoma »navadile se butare so pleča« in ko so prvi solnčni prameni poljubljali obširna pleča masivnega Tosca, sva že počivala v koncu doline Voje in občudovala prekrasno jutranjo zarjo na vrhuncih južno-bohinjskih mejnih gora.

Dan bo lep in krasen! Dolga je še bila pot pred nama, torej naprej! Navezati je bilo treba dereze, ker pot proti Spodnji Vrtači je bila izhojena in uglasjena. Fužinarji so namreč spravljali les iz Spodnje Vrtače, zato sva imela prav lepo pot na Spodnjo Vrtačo, kjer je imel biti daljši odmor in okrepčilo za nadaljnji pohod. Tudi se nama je bilo odločiti, katero pot bova odtod ubrala: ali iti po stari poti preko Jurjevčeve Vrtače, ali pa po novi Hodnik-Ravnikovi poti skozi »Stopco« naravnost na sedlo pod Toscem. Prva je dolga in utrudljiva, druga strma, naporna, zato pa za polovico krajša. Na prvi sva slutila mehki in sipki sneg (prášič), na drugi pa osrenjen sneg. — Odločila sva se za pot skozi »Stopco«, in sva dobro zadela; kajti pot preko Jurjevčeve Vrtače je bila polna snega »prášiča«, kakor sva videla pri povratku.

Navezala sva si toraj krplje, ker naju srenj ni držal več; solnce je namreč bilo sneg med tem že precej ogrelo in sva se brez krpelj vdiral do kolen. — Korajžno naprej! Smuči preko ramen kakor vojašo puško, suknjič in jopič v nahrbtniku, čepica istotako, očala na očeh — sneg je namreč preobčutno bleščil — tako sva lezla višje in višje preko zasneženih pobočij plečatega Tosca. Solnce je pripekalo z vso svoje močjo, pot nama je curkoma tekel po obrazu, neznosna žeja naju je mučila (vso pijačo sva med potjo kaj kmalu pospravila) in treba je bilo počitka, ki sva si ga pošteno privoščila v senci starih smrek. V času počitka je moj kompanjon ujel v svoj aparat oba Stoga, globoko zasnežena v objemu predpoldanskega solnca. Slika se je izredno posrečila.

Ko je pa svoj posel srečno opravil, sva se odpravila dalje. Bavant naprej, jaz za njim, težko sopihajoč. Pot mi je lil curkoma, vroče je bilo »salamensko«, jaz pa žejen, žejen... Zatekel sem se k snegu in ga jedel, pa je bilo še slabše. Globoko sem si oddahnil, ko sem kakih 50 m nad seboj ugledal mal, iz snega moleč kolicelj, ki je poleti precej dolg in kaže, da se tam cepi pot; ena gre čez Uskovnico v Srednjo vas, druga pa preko Vrtače v Fužino.

Tako torej! Skoro sva na vrhu, še nekaj minut in videl bom njega, ki ga večina hribolazcev v zimi nikdar ne obišče, očaka Triglava. Vsa utrujenost je izginila; le naprej, da bom preje na vrhu: A ni šlo tako hitro: tik pod vrhom se mi je začelo vdirati, ker je sneg bil tam že sipek in oroben ko prah. Spravila sva krplje in si navezala smučke. Zdaj je šlo hitro. Še nekaj korakov vprek in pred menoj se je zablščal »Triglav«, od vrha do tal zavil v bel pajčolan, in razprostrlo se je pod menoj Velo Polje, poleti tako ljubko, danes globoko zasneženo. Le pastirski stanovi so bili še vidni, drugače pa vse tako lepo zalito, brez kotanj in rup. Ni bilo videti na nebu oblčka, ni bilo čuti niti najmanjše sapice, vse mirno, tiho. Zasneženi macesni so izgledali nalik stražnikom, ki čuvajo ta krasni kotichek Zlatorogovega kraljestva. Vso orjaško moč narave sem tistikrat čutil prvič, čutil, kako majhen sem v očigled vesoljnemu stvarstvu. Pozabil sem na ves trud, pozabil na vse in samo užival, gledal, kar je bilo do takrat zaprto mojim očem.

Tudi »kompanjon« je le »zijał in zijał« — »tku fajń« je bil ta prizor: rekel je celo, da kaj takega ni pričakoval. Še celo na »gor-jemanje« je popolnoma pozabil. Par gorskih krokarjev se je oglasilo nad nama, počasi so jadrali od Tosca v obiske na Stog.

Zdrnila sva se iz občudovanja in krenila po pobočju, kjer je izpeljana gornja pot proti Vodnikovim koči. Bila sva še vsa zamaknjena, kakor je Bavant pozneje trdil; zato tudi nisva nič mislila naprej, kar sva potem prav zelo obžalovala. Obrniti bi se morala navzdol proti Malemu Polju in od tam prečkati polagoma zopet navzgor proti Vodnikovim koči. Midva pa sva prišla na strmo pobočje Tosca, kjer vodi pot proti Vodnikovim koči poleti med zelenim rušjem. Danes pa tega rušja ni bilo nikjer, pač pa sam sneg na pobočju s 50° strmino. Izpočetka sva hodila še dosti dobro, samo smučke so nama nagajale, ker se jih je prijemal sneg, pozneje je pa strmina postajala hujša in hujša; zato ni kazalo drugega, nego sneti smučke, navezati dereze in tako iti korak za korakom preko opasnega mesta.

Situacija ni bila prav prijetna. Snežena odeja je obstojala iz več plasti. — Zgoraj je bila rahla skorja, spodaj mehki in suhi sneg, pod njim pa trda, zmrznjena ledena plast. Strmina je ponekod narastla preko 50°, težil naju je na-

hrbtnik, solnce je pripekalo, utrujenost se naju je lotevala in žeja naju je mučila. Opreznosti je bilo treba velike, vsak korak posebej sva si morala osigurati, počasi, sila počasi je šlo naprej, vsak meter morda minuto ali celo dve. Bog ne daj, da bi kateremu izpodrsnilo!

Skoraj dve uri sva rabila za tisti košček poti, ki ga v letu lahko prehodiš v 10—15 minutah in globoko sva se oddahnila, ko sva prispela strašno izmučena na zadnji plaz pred Vodnikovo kočo (v zgodnjem letnem času zadnje snežišče pred kočjo). Kar padla sva v sneg in se s strahom ozrla nazaj na strmino, ki sva jo ravnokar prelezla; v resnici se še danes čudim, da sva zmogla zlesti preko tega skoro navpičnega terena, ki ga pa poleti tako lepo zakriva zeleno ruševje.

Zopet nama je bilo treba navezati smuči. V lepem polkrogu je šlo malo navzdol, potem zopet par metrov navzgor in v kratkem sva obstala pred kočjo. Vhod, to se pravi vrata, so bila vsa zasnežena, ograje pred kočjo ni bilo nikjer; torej na delo! Smuči z nog in navezati krplice, cepin v roke in kopat sneg! Prav kmalu sva ga odmetala toliko, da je kolega lahko vzel ključ v svojo desno roko, parkrat zavrtil po ključavnici, pritisnil z levico in vrata so se odprla.

Temota je vladala v obednici in kuhinji; odprla sva okna in žarko solnce je pogledalo zopet v lično obednico in malo kuhinjo. Mrzlo je bilo tu, zunaj pa je gredo solnce, kakor da je že davno pomlad. Bila sva pa lačna in žejna; treba je takoj na delo za lačni želodec.

K sreči je »kompanjon«, ki je lansko jesen prebival še nekaj časa po poletni sezoni v koči, zapustil v njej veliko dragocenost, to je — drva. Nekaj jih je bilo še na štedilniku, nekaj celo v »roru«. Tako sva kmalu imela ogenj. V ponev, kjer je lansko jesen naš »kontrofirar« žgance kuhal, sem nabasal snega in skuhal iz njega celo skledo čaja. Seveda je kuha nekaj časa trajala. Med tem časom sem pa pripravljaval nadaljnje priboljške, ki sva jih prinesla s seboj.

Ko sem jaz tako po kuhinji gospodinjal, kuhal, pomival, pospravljaj, sneg odmetaval, se preoblekel in umil, je pa Bavant s svojim »štrumentom« že izginil. Vabilo na čaj ga ni priklicalo nazaj. To vam je imel zadrego! Vse kote je obredel in »streljal« na vse strani. Sedaj je nastavil na Triglav, ki si je ravno s tanko meglico nos brisal — »tlesk« — je reklo, pa ga je že imel v škattli; potlej ga je obrnil proti Mišeljvrhu, ki je izgledal ko »štok cukra« (po prijateljevem mnenju) itd.

Čaj nama je izvrstno teknil, ravnotako tudi vse, kar sva s seboj prinesla. Komaj pa sva bila z menažo gotova, je že spet zagrabil tisto svojo »mašino«, si navezal krplice in jo popihal v rob kar naravnost proti sedlu Vratca, češ, da mora pregledati teren v Krmi. Ker sem se bal, da mi grdaviš ne uide kam v Krmo, je vzdignilo še mene za njim. Vsled solnčne toplote je sneg postal mehak, stopinje so bile od prednjika narejene in v kratkem sem bil za njim na sedlu.

Naravnost diven je bil pogled v Krmo, na zasnežene stene, na bele Karavanke v ozadju, na zalita pobočja Rjavine in Reži proti Gorenji Krmi, vse obžarjeno od popoldanskega solnca, ki je tudi naju naravnost žgalo. Ker ni bilo čutiti najmanjšega vetriča, sva odložila suknjič, sviter in telovnik. Precejšnja skala je gledala iz snega in nanjo sem sedel; oko pa je uživalo to krasoto. Ne pozabim tiste urice, ki sem jo presedel med Toscem in Vernarjem.

G. fotograf pa je streljal vse po vrsti.

Kar naenkrat pa pusti vse skupaj in jo udere navzdol proti koči s tako naglico, da je bil večji del poti le v zraku, sneg pa je frčal na vse strani. Bogme, da takih velikanskih skokov še nisem nikdar videl!

Pa ni bilo dolgo, ko je zopet prisopihal nazaj k meni, v svoji črni fotografski rjuhi je pa nosil nekaj zavitega. Izvedel sem zdaj, da je šel v klet samo »plate« menjat.

Pa ni ničesar več ustrelil, zato je prav zastoj dirjal »plate menjat« in spet nazaj na Vrata. Najbrže se mu jih je zazdelo škoda, pobasal je svojo ropotijo in oddrsal počasi navzdol proti koči, kamor sva prišla ravno, ko so zadnji solnčni žarki poljubljali kočo in pobočja okoli nje. Kar hitro je še mene enkrat na »dih« gor vzel, potem je počasi prihajal mrak. Vrhunci Vernarja, Tosca in Triglava so zažareli v nepopisno krasni purpurno-rdečkasti svetlobi. Ko so že zvezdice zamigljale po jasnem nebu, je Triglav še vedno svetil nalik velikanski plamenici, in ko tudi večerne zarje ni bilo več, je bil na temenu »kraljevem« še vedno viden lahen poljub ugaslega dneva — poznovečerni sij... Nebeško lep večer je bil to, sledila mu je enako krasna planinska noč.

Nastopajoči mraz naju je pognal nazaj v kočo v obližje gorkega štedilnika. V svetilki sva našla še precejšnjo množino petroleja, prižgala sva jo, zakurila in pripravljala večerjo. Mizica iz obednice je priromala v kuhinjo in nanjo sva si razložila vse dobrote, ki sva jih prinesla s seboj. Pojavile so se svalčice, čokolada, piškoti in bonbončki in druge dobrine. Skuhala sva si imenitno močnato jed, žgance, močno zabeljene in potresene s sladkorjem tako, da sva markirala »šmorn« iz petih jajc; zraven sva pila čaj. Prav dobro nama je bilo tisti večer; Bog nama da! še obilo takih!

Da nama pa dolgčas ni bilo, zato je skrbel gospod Janko s svojimi potovanji v starih »Planinskih Vestnikih«, posebno še s tistim, kjer je on na tako pravico-ljuben način vodil razpravo o izgubljeni copati tam nekje v Tirolskih Alpah in kjer je kot predsednik senata na tako hiter način izpraznil galerijo s kozami. Med branjem in pitjem čaja nama je kaj hitro potekal čas.

Precej pozno je že bilo, ko sva se slednjič le zmašila vsak med dva posteljna žimnika, kjer sva v prav hitrem času imenitno zaspala.

Drugi dan je solnce že davno poljubilo z jutranjimi žarki »glavo trojno lednikov kranjskih sivga poglavarja«, ko sva vsa »požokana in zmečkana« pogledala iz najinih postelj (med dvema modrocoma). Zunaj se je vse bliščalo in isknilo. Mišelj vrh se je svetlikal, kakor da bi bil polikan — ampak mraz, mraz je bilo zelo! G. kontrofist se je kar hitro zopet zaril nazaj med modroce; jez kot gospodinja pa bi seveda moral vstati in iti kavo kuhat. Pa rajši sem ostal še nekaj časa pod modrocom in ker nisem mogel spati, sem sproti pesemce skladal in jih sam deklamiral. Končno pa je le bilo treba se izmotati izpod modroca.

Težko, težko mi bilo je vstati,

ker je lepše med modroci spati.

Pa dolžnost me gospodinjska veže,

treba je obema kave sveže,

kave sveže in koruznih žgancev...

in tako dalje; začetek še vem, konec sem pa pozabil, ker sem ga koval med vstajanjem, a so mi pri tej priliki noge odpovedale; pod trdim težkim modrocom so mi bile odrevenele. Končno je pa le volja do življenja spravila noge. A kmalu sem bil zopet v pravem tiru, lotil sem se štedilnika. Ne dolgo, in vrelo je cel ducat kropov in kuhal se je čaj, kava, žganci, klobasice in druga dobrota za želo-dec. — **Franjek Bohinjski Š.** (Dalje prih.)

Na Žmavčarje in Škret.

Slovenski turist hodi v obče po solidnih potih. — Naše planine so preprežene v vseh smereh z markiranimi stezami, na katerih je vsestransko preskrbljeno za potnikovo varnost. S tem so vrata v planinski raj na stežaj odprta najširšim krogom. To dejstvo moramo pozdravljati v interesu propagande za turizmo. Ima pa ta komodnost romanja po planinah tudi svoje senčnate strani. Veliki tok turistov se giblje n. pr. vedno samo po markiranih stezah, a v krasne gorske pokrajine, kamor še ne vodi rdeča lisa, pride le redkokedaj kak osamljen podjeten turist. — V vrstah naših turistov moramo torej vzgojiti ono mero samostojnosti, da se ne strašijo sami iskati in najti pota in cilje v veličastnem hramu narave; potem se bode naša alpinistika kot šport razvila do one stopnje, ki jo zasluži krasota naših planin.

V naslednjem hočem na kratko orisati turo, ki je res nekoliko čezobična, a nudi brez kake opasnosti izvežbanemu turistu toliko neskaljenega športnega užitka, da jo je kar najbolj priporočati.

Par planinskih pobratimov se nas je zbralo neke jesenske sobote prošlega leta, da si ogledamo prelestne domačije divjih koz v Kamniških planinah. — Jaz sem bil posebno vnet agitator za Žmavčarje, ker se mi je bil že enkrat preje naskok na nje ponesrečil. — V Kamniški Bistrici tokrat nismo uvaževali poglavitnega pravila zgodnjega vstajenja; solnce nas je zalotilo še v dolini. — Nad Žagano Pečjo smo zapustili pot, ki vodi na Kokrsko sedlo in smo krenili po lovski stezi na desno. — Ta steza nas je privedla precej visoko v gozdnato pobočje, a le prekmalu je je bilo konec. Zanašati smo se morali odslej edino na svoj turistovski instinkt.

Prispeli smo v bližino ogromnega žleba, ki pada od vrha Kotličev v dolino; ob njega robu smo lezli naprej. — Pri plezanju je radi nezanesljivih oprijemov bilo treba velike previdnosti, v ostalem je pa bil teren jako ugoden. Že smo zagledali nad seboj zobčasto višino Kotličev, ko začujemo udare padajočega kamena. Obenem je v stenah Brane počil strel. Skriviljenih hrbtov smo zdirjali izpod strmine na varnejše mesto; komaj smo se ustavili, nam pridirja nasproti troje gamsov. Ko so nas ugledali, so obstali, ali samo za trenotek; bliskovito so šinili mimo nas in so izginili v prepadih pod nami.

Po strmem grušču smo končno prispeli vrh Kotličev. — Privoščili smo si le kratek počitek in s tem napravili pokoro za jutranjo zaspanost. Vrh Turske gore smo temeljito segli po vsebini svojih nahrbtnikov; kajti naša notranjost je bila že temeljito prezračena in pot pred nami še dolga. — Spustili smo se naravnost na Male Podé in smo kmalu stali pri vstopu v Škret. Ugibali smo, v kaki smeri naj začnemo sestop. Zedinili smo se, da sledimo desnemu robu Škreta, ki pada v izrazitih terasah v dolino. Stopnje med posameznimi terasami je bilo treba preplezati, pri čemer smo imeli precej zanimivih in zračnih situacij. Ko smo dosegli gozd, smo spet sledili lovski stezi v dolino.

Zbrani pri bajti v bližini Žagane Peči, smo si hladili z bistro studenčnico izsušena grla. Ura je kazala takrat pol 3. popoldne. Z radostnim zadoščenjem smo zrl v višavo, v navidez neprestopne čeri, ki so strmele v nas kakor preteče, ker smo se osmelili — mi šibka človeška bitja — prodreti v skrivnosti njihovega kraljestva.

Dr. A. R. Mauri.

Kotiček.

Osumljen.

To je bilo že zdavnaj. —

Lepega junijskega jutra l. 1890. sem stopil iz prenočevališča »Pri Golobu« v Šruncu in sem se obrnil proti shodišču, kamor sem si bil prejšnji dan naročil vodnika, ki naj bi me vedel na bližnje planine. Ker vodnika ob določenem času ni bilo na dogovorjenem mestu in ga nisem hotel ne čakati ne iskati, sem se sam napotil dalje; saj je bila pot lepa, vreme pa, kakor bi si ga naročil.

Da bi čas po možnosti dobro ukoristil in v razmeroma kratkem času mnogo videl, sem kaj hitro korakal navzgor, a zaradi mikavnega razgleda prav pogosto postajal in se oziral nazaj v dolino. Kdor bi me opazoval, njemu bi se moja hoja morala zdeti nenavadna. Dasi sem bil popolnoma sam, nisem čutil osamljenosti, ker so se mi kazale vedno nove, zanimive slike; čas mi je mineval bliskoma. Ko sem prišel v bližino snega, sem si nabral planinskega cvetja in se potem počasi vračal.

Kar stopita izza brda dve postavi: orožnik v spremstvu vodnika. Ko me orožnik zagleda, se vidoma zdrzne. »France, tale pa tebe išče!« mi je šinilo v glavo.

Ko se srečamo, mi pravi orožnik: »Prav zaradi Vas sem prišel gor.«

»Zaradi mene? — Počemu?«

Nekaj časa se je obotavljal, nazadnje pa mi je povedal, da je bilo preteklo noč neke v bližini vlomljeno; sedaj iščejo vlomilca ali vlomilcev. Reklo se je, da je šel tak in tak človek v gore. »In kolikor više sem prišel, s toliko večjo gotovostjo so trdili: da, on je bil,« je sklenil orožnik svoje pripovedovanje.

»No, pa pojdimo skupaj nazaj!« sem vabil orožnika, s katerim sva se poznala iz gostilne. Pa ni hotel. Ali se je sramoval moje družbe, ali se je bal, da se bom jaz sramoval njegove? Vsekako bi bili ljudje rekli, če bi naju bili videli iti skupaj: »Aha, ga že ima!« Tako se včasih zgodi, da se pošten človek sramuje družbe poštenega človeka.

Vračal sem se torej sam in neoviran. Zvečer pa se je orožnik že prišel v gostilno opravičiti. —

Dasi so me osumili za vlomilca, moram priznati, da so bili Predarlberžani (namreč prosto ljudstvo) najprijaznejši ljudje, kar sem jih srečal na svojem potovanju. Pozdravljali so in me ogovarjali tako prijazno, kakor bi bili stari znanci. Prijaznost pa človeku vedno dobro de, zlasti še samotnemu tuju. —

Ko sem pustil orožnika in njegovega vodnika nekoliko za seboj, sem došel dekca in deklico, ki sta pred menoj gnala prašiča. »Kam ga ženeta?« sem ju vprašal.

»Sderalnahús,« se odreže deklica.

Po kratkem premisleku sem razbral, da se to pravi: »aus (von) der Almhach Haus.«

Potem sem šel z njima. Deček je ves čas korakal molče, deklica je bila živahna, bistroglava in zgovorna. Rekla mi je tudi, da pri njih doma lahko dobim kave, če hočem. Namenil sem se, da poidem tja in se nekoliko porazgovorim s prijaznimi ljudmi. — Toda tamošnje narečje mi je delalo težave. Večkrat sem moral premišljevati, kaj to in to pomeni. Tako sem tudi prezrl opomin, da smo

doma. Ali sem bil premalo pozoren, ali nisem prav umel: nakrat sem bil sam. Ozrl sem se, kje sta spremljevalca, in sem videl deklico, ki je čudež se gledala za mano, da ne grem z njo.

Ker sem bil že mimo, se nisem hotel vračati; tako sem prišel ob razgovor in ob kavo.

Fr. Štupar.

Obzor.

Ministrstvo prosvete za turizmo. Z odlokom z dne 3. marca t. l. je srednjesolski oddelek ministrstva prosvete v Beogradu s št. 1639. naročil, naj učitelji zemljepisa v svojih razredih pri pouku poudarjajo nalogo planincev ter pomen turizma kakor v zdravstvenem in prosvetnem, tako tudi v gospodarskem in narodnostnem oziru. Pri tej priliki naj se dijaštvo pozivlja, da bodi nasproti turistom lépega in uslužnega vedenja. Naposled priporoča ministrstvo, naj se dijaški izleti prirejajo v naše najlepše in najznamenitejše kraje. J.

Dijaška združitev »Skuta« na drž. gimnaziji v Mariboru. V obliki medsebojne dijaške združitve, kakor so po Disciplinarnih predpisih za srednje šole pod nadzorstvom prof. zbora pripuščene, se je naraščaj planincev na drž. gimnaziji v Mariboru združil v turistovski klub, ki si je izbral ime po najlepšem vrhu v Savinjskih planinah, po Skuti. Klub ima namen, zbujati ljubezen do planin in do turizma ter jo gojiti v vseh panogah z idealnimi oziri. Po točnih pravilih je klubu delokrog natančno očrtan. Na zunaj pa se more in sme udeleževati le v naslombi in po navodilih S. P. D. J.

»Glasnik Ferijalnog Saveza« je časopis, ki ga že dve leti izdaje »Ferijski Savez«; izhaja, razen velikih počitnic, mesečno, stane na leto 25 Din in se naroča v Beogradu, Poincaré-jeva ul. 31. — List je posvečen spoznavanju pokrajinskih znamenitosti naše države in hoče v bodoče posvečati posebno pažnjo naši turizmu. Zato vabi planince, da bi mu poslali primerne članke in slike iz svojega planinskega okrožja. — Zlasti iz Slovenije naj se oglašé naročniki in soizdajniki. J.

V kraljestvu Ratitovec. Pod tem naslovom je predaval dne 15. marca t. l. v društvu »Soči« vladni svetnik dr. Rudolf Andrejka o Ratitovcu in Selški dolini. Predavanje, ki je trajalo nad eno uro, je zbudilo občo pozornost, ker je predavatelj v živih barvah naslikal pokrajinsko lepoto teh dosedaj še malo poznanih krajev, zraven pa dodal zanimive zgodovinske in narodopisne črtice. Predavanje je poživilo nebroj lastnih fotografskih posnetkov g. predavatelja. Kakor znano, se gradi na Ratitovcu Krekova koča; pričakovati je, da se z njeno otvoritvijo znatno poživijo turistovski promet v ožji domovini dr. Janeza Ev. Kreka in dr. Ivana Tavčarja.

Smrtna nesreča pod Triglavom. Dne 16. aprila je na potu skozi Kot zadeli gimnazij. abiturienta Antona Lenarčiča (iz Ljubljane) kamen v glavo tako nesrečno, da je mladi turist še isti dan umrl. — (Podrobnejše poročilo prinesemo prihodnjič. Uredništvo).

Za ohranitev planinske flore. Z žalostjo opaža planinski svet, da posamezni brezobzirneži še vedno uničujejo našo alpsko floro; cvetlice trgajo v velikih množinah, jih rujejo s koreninicami itd. Zato opominjamo vse planince, da je po zakonu z dne 28. februarja 1922 (Uradni list št. 377 iz leta 1922) prepove-

dano trgati, ruvati, prodajati in ponujati v nakup redke rastline. — Največ se uničujejo te-le redke planinske cvetlice: planika ali očnica (*Leontopodium alpinum*), murke ali zamorčki (*Nigritella angustifolia*, *nigra* in *rubra*), Blagajevka in progasti volčin (*Daphne Blagayana* in *striata*), lepi ali Marijini čevlji (*Cypripedium calceolus*), lepi jeglič ali avrikel (*Primula auricula*), božje drevce (*Ilex aquifolium*), rumeni encijan (*Gentiana lutea*).

Kdor bi se zasačil, da trga, ruva ali prodaja navedene in druge prepovedane redke rastline, njemu se bodo odvzele in politično oblastvo ga bo kaznovalo z globo od 5—1000 Din ali z zaporom do 14 dni.

Planinci, čuvajte sami svojo planinsko floro! Prestopnike naznanite politični oblasti. Edino s pomočjo zavednih planincev je mogoče, planinsko floro ohraniti. (Prim. naš oglas v Plan. Vestn. 1921, str. 23 in 70, ter članek gosp. dr. M. v tekočem letniku, str. 7. — Uredništvo.)

Zemljevid Savinjskih (Kamniških) Alp sestavlja naš neumorni Alojz Knafelc v obliki in izvršitvi, kakor je njegov v vseh planinskih krogih udomačeni zemljevid Julijskih Alp. — Planinci in veščaki, ki hočejo imeti kake svoje predloge in želje pri novem zemljevidu po možnosti še uveljavljene, naj se nemudoma obrnejo naravnost na g. Knafelca, Ljubljana, Orlova ul. št. 6.

Društvene vesti.

Podravske podružnice S. P. D. triindvajseti občni zbor se je vršil 1. sušca pri g. Fricu Glaserju na Smolniku. Navzočih je bilo dovoljno število članov. Mariborsko podružnico je zastopal njen vrli predsednik.

Iz tajnikovega poročila je razvidno, da je štela podružnica v minulemu letu 133 rednih članov ter 9 ustanovnikov. V spominsko knjigo v Ruški koči se je vpisalo 2773 turistov. Društvo ima tudi na Remšniku spominsko knjigo, ki jo je daroval g. Rotter; poročila o številu ondi vpisanih turistov pa nismo pravočasno dobili. — Na konferenci jugoslavske zveze za tujski promet v Celju je zastopal našo podružnico g. preds. Marib. podružnice. Glede društvene gostilne v grofovi vili na Klopnem vrhu se je po dolgi debati sklenilo, da se zazdaj ne opusti, ker bi turisti in zlasti smučarji v jesenskem in zimskem času ne imeli zavetišča. Gostilničar pa se obveže, da se mora napram turistom vesti postrežljivo.

Pri Ruški koči se je povečala kuhinja in so se prestavila stranišča. V prvi gostilniški sobi so se napravila nova tla. Dve sobi v »Planinki« sta se ometali z malto, da se bosta pozimi lažje kurili. — Inventar je precej v redu, seveda se ga je moralo precej izmenjati z novim.

Presekala se je pot od Malega Šumika na Smolnik; a mora se še markirati. — Prošnjo za izdelovanje sodavice pri Ruški koči nam je Ljubljana odbila. — Lani smo sklenili, dobiti od Pašniške zadruge kos zemlje za smučarsko šolo; ker pa zadruge še ni imela občnega zbora, zadeva ni rešena. — Oskrbnik Ruške kože, Mirko Serne, je svojo nalogo dobro reševal.

Blagajniško stanje je ugodno; imamo še nekaj prebitka.

Predsednik poroča o delu in načrtih za tekoče leto. Ruško kočjo bo treba nanovo prekriti. Zgraditi se mora pri Čandrovi koči uta, ki bo služila za skladišče. — Ledenico, nameravano že za lansko leto, moramo letos sigurno postaviti. — V bivši šoli pri Sv. Bolfenku pod Veliko Kopo bomo postavili 10 priprostilov.

postelj; tako dobimo tamkaj potrebno planinsko zavetišče: — Pot od Ruške koče čez Mali Šumik—Smelnik—Činžat—Fala se mora zgotoviti; ravnotako moramo markerati pot čez Beigotov vrh na Veliki vrh in do Treh Kraljev.

Predsednikom se je zopet izvolil dosedanji načelnik, g. Davorin Lesjak; drugi odborniki so: Pišek Franjo, Lasbacher Josip, Skerbinjek Franjo, Robnik Joško, Gorišek Mirko, Glaser Viktor; preglednika računov: Pogačnik Hinko, Stani Tomislav.

Predsednik Mariborske podružnice g. dr. Senjor izročja pozdrave svoje podružnice in pozivlja na skupno, složno delovanje obeh sosednih podružnic v prid in korist slovenski turistiki.

Predsednik D. Lesjak zahvaljuje udeležence, da so pazljivo in z zanimanjem sledili poročilom in se živahno udeležili razgovorov.

Savinjska podružnica S. P. D. je imela dne 15. marca v Celju svoj občni zbor, na katerem se ni podalo blagajniško poročilo Zalskega odseka, ker načelnik ni bil navzoč. Zalski odsek namreč marljivo dela na popravilu ceste iz Solčave v Logarsko dolino. Razen različnih podpor je prejel tudi državno podporo od »Odseka za Saobračaj putnika i turista« v ministrstvu trgovine in industrije v Beogradu, v znesku Din 5.000, kar na izrecno željo z najlepšo zahvalo javno omenimo. (Poročilo o občnem zboru prih.)

Zbor delegatov se je vršil dne 6. aprila, občni zbor Osrednjega društva pa dne 26. aprila. Poročilo o njih se po možnosti priobči v prihodnji številki. — Takisto bomo poročali o razstavi planinskih slik v Beogradu, ki se je vršila od 16. do 7. 5.

II. Izkaz darovalcev za Krekovo kočo na Ratitovu. Društvo bančnih zavodov 1000 D, Kmetska posojilnica ljubljanske okolice 1000 D, Ljudska hranilnica in posojilnica v Škofji Loki 250 Din, Jugoslov. Zveza za tujski promet 250 D, Ing. Franta Loskot Trbovlje 100 D, dr. Al. Juvan, odvetnik v Mariboru 100 D, † prof. dr. Fran Kos, Ljubljana 100 D, dr. Josip Tomšič, vladni koncipist, Krško 100 D, prof. Janko Mlakar, Ljubljana 50 D, Ivan Poljanc, kaplan v Selcih 50 D, Leopold Turšič, župnik v Krškem 50 D, Hranilnica in posojilnica na Rovih 30 D, Hranilnica in posojilnica na Bledu 25 D, dr. Bruno Hugo Stare, podpravnatelj banke, Ljubljana 30 D, Jože Logar, trgovec, Kranj 30 D, dr. E. Eberl, višji sodni svetnik, Ljubljana 20 D, dr. Rudolf Marn, načelnik oddelka min. trgov. in industrije, Ljubljana 14 D, dr. J. Kotnik, prof. v Ptuj 10 D. Vsem cenj. darovalcem srčna zahvala! Živeli posnemačji!

Tarifni zakon in zavetišča S. P. D. Tarifni zakon je občutno zadel tudi naše planinske koče. Osrednji odbor je pri generalni direkciji posrednih davkov takoj zaprosil, da se planinske koče oproste sploh davka na točenje alkoholnih pijač. Prejeli smo od Ministrstva financ (»Generalna direkcija posrednih poreza, taksno odelenje, Br. 12902, 22. marta 1924 god. Beograd«) ugodno rešitev, ki se dobesedno glasi: »Na osnovu čl. 43 zakona o taksama generalna direkcija posrednih poreza izdaje sledeče objašnjenje: Sklopišta, kolibe, barake, odaljena od mesta i naselba, koje se palaze po brdima i bregovima a sopstvenost su planinskih društava i njihovih podružnica, a služe izključivo za sklopišta, prihvatišta i odmorišta planincima bez obzira na to što se u njima toči i piće, samo ako se to vrši za račun ovih društava, ne podleže plaćanju takse iz T. br. 61 i 63 taksene tarife, jer nisu osnovane u cilju dobiti te nemaju karakter mehana, kafane, hotela i sličnih lokala i u opšte spekulativne radnje.

Dostavlja se prednje objašnjenje generalne direkcije posredniin poreza tej direkciji (upravi — odelenju — inšpektoratu), da ga primi k znanju i po ovome se upravlja i sa njim upozna sve područke poreske urede (sreske inancijske uprave — sreske uprave i odelke inancijske kontrole.)«

Pripomba: Ta odredba bo razglašena v Službenih Novinah Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Popravki k članku: »Planinstvo na Pohorju.« — Pravično se glasi: št. 1, str. 10., v 9. vrsti od zgoraj: Habakuk; št. 2, str. 29., v 6. vrsti od spodaj: Sv. Uršo; na isti strani v zadnji vrsti Golovec (ne: Celovec); str. 31. v drugi vrsti od zgoraj: »vodi v desno nemarkirana pot...«; št. 3, str. 67., v 13. vrsti od spodaj: Št. Lovrenška jezera.

Poziv ob otvoritvi zavetišč. Ker se bliža čas, ko bomo pohiteli v naše lepe gore, prosimo vse naše zavedne planince, da se pri posetu planinskih koč vzdržijo pijančevanja in motenja nočnega miru. Pritožb je bilo o tem doslej vedno dosti. Svojim članom priporočamo strogo disciplino.

Koče bodo letos založene z lepimi fotografičnimi razglednicami, ki jih ima v zalogi le Osrednji odbor. Segajte pridno po njih.

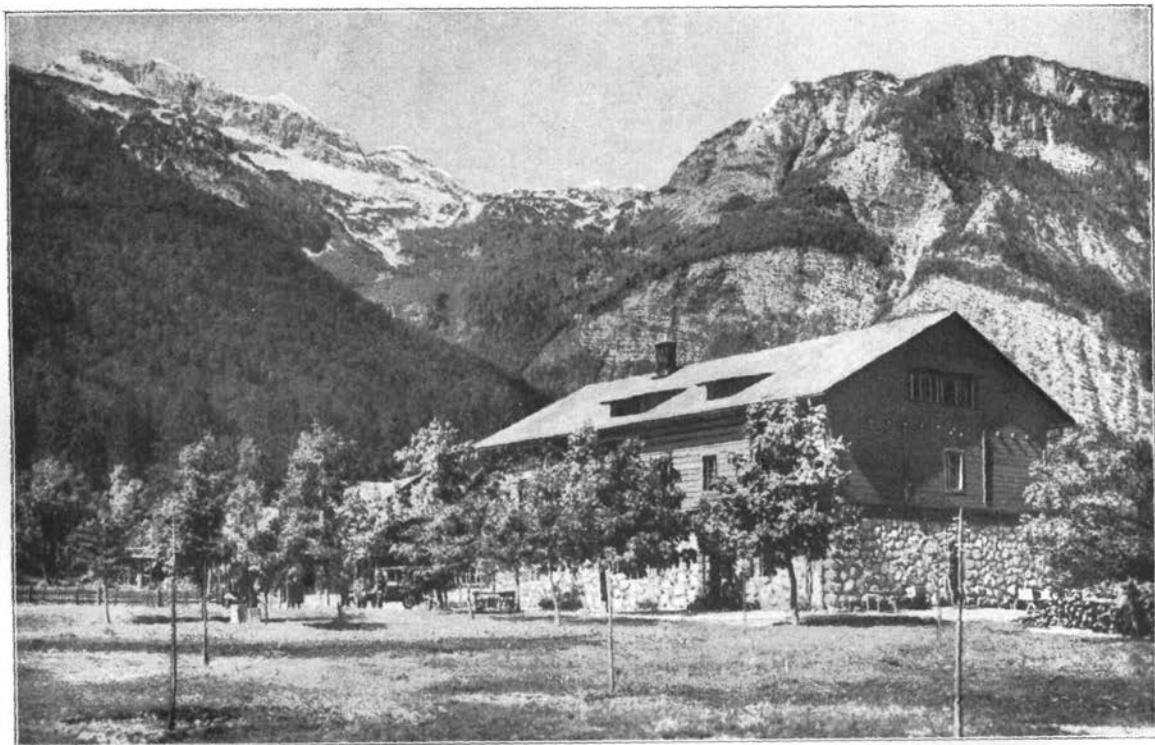
Naše slike: Polje narcis pod Golico. Naša Golica (1835 m) slovi po svoji bujni flori. Najlejša je spomladi, ko se razcvetejo po njenem južnem pobočju narcise. Kakor s snegom pokrita je cela gora in vse senožeti, koder vodi pot na Golico. Cvet stoji pri cvetu in ozračje je napolnjeno z opojnim vonjem. — Tak prizor s poti je posnet na izberno uspeli naši slikli.

Članom in naročnikom. Pisarna Osrednjega odbora ugotavlja, da do danes kljub opetovanim pozivom še polovica naročnikov ni plačala Pl. Vestnika. Pozivljamo jih, da poravnajo takoj i tekočo i morda zaostalo naročnino za leto 1923. Le s točnim vplačilom naročnine nam je mogoče zmagati ogromne tiskarske stroške. Plaćajte redno svojo naročnino, nabirajte marljivo novih naročnikov!

Članarina za leto 1924 znaša samo Din 12.—, vpisnina Din 3.—, ustanovnina Din 200.—. Naročnina za Planinski Vestnik Din 40.—, v inozemstvo Din 50.—.

Vsebina: Dr. Klement Jug: Plezalne ture v vzhodnih Julijskih in v Kamniških planinah (str. 97). — Janko Mlakar: V Visokih Turah (str. 102). — Dr. Milko Hrašovec: Na Peco (str. 107). — I. M.: Pot iz Vuzenice na Vel. Kopo (str. 108). — Čez hrib in dol: Izpod Triglava (F. Š., str. 111), Na Zmavčarje in Škret (dr. A. R. Mauri, str. 115). — Kotiček: Osumljen (Fr. Štupar, str. 116). — Obzor: Ministrstvo prosvete za turistikó, Dijaška združitev »Skuta« na drž. gimnaziji v Mariboru, »Glasnik Ferijalnog Saveza«, V kraljestvu Ratitovca, Smrtna nesreča pod Triglavom († Anton Lenarčič), Za onranitev planinske flore (str. 117), Zemljevid Savinjskih (Kamniških) Alp (str. 118). — Društvene vesti: Podravske podružnice občni zbor (str. 118), Savinjske podružnice občni zbor, Zbor delegatov, Razstava planinskih slik v Beogradu, Izkaz darovalcev za Krekovo kočó na Ratitovcu, Tarifni zakon in zavetišča S. P. D. (str. 119), Poziv ob otvoritvi zavetišč, Popravki k članku »Planinstvo na Pohorju« (str. 120). — Naše slike: Polje narcis pod Golico, na prilogi (str. 120).

Urednik dr. Josip Tominšek v Mariboru. — Izdaja in zalaga Slovensko Planinsko Društvo v Ljubljani (Osrednji odbor). — Tisk tiskarne M. Hrovatin v Ljubljani.

Hotel „Zlatorog“ ob Bohinjskem jezeru

Fot. Jože Kunaver